

СТАЛІНСЬКІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, РЕКТОРАТУ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ,
ПРОФКОМУ І МІСЦЕВКОМУ ХАРКІВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО.

№ 20 (699)

Четвер, 5 червня 1952 р.

ц. 20 к.

Харківський Державний Університет

Харківський державний університет, що носить ім'я видатного російського письменника О. М. Горького, є одним з найстаріших університетів нашої країни і одним з найкрупніших вузів другої столиці Радянської України.

Заснований у 1805 році з ініціативи видатного вченого, винахідника і громадського діяча В. Н. Каразіна, Харківський університет відіграв величезну роль у справі поширення освіти серед населення південних областей нашої країни, а також в розвитку вітчизняної науки.

Не зважаючи на перешкоди царських урядовців, Харківський університет у дореволюційні роки високо тримав прапор науки і виховав у своїх стінах багато славних вчених. Згадаймо хоча б І. І. Мечнікова — великого природознавця і одного з засновників сучасної медицини; В. Я. Данилевського — одного з творців порівняльної фізіології; видатного математика В. А. Стеклова; славного дослідника і знавця стародавнього світу В. П. Бузе-скула; визначного лінгвіста О. О. Потебню та ін.

Однак справжнього розквіту університет досяг тільки після Великої Жовтневої соціалістичної революції, коли радянська влада створила всі умови для необмеженого розвитку науки, для поширення знань серед трудящих.

У післяжовтневі роки Харківський університет був цілком реорганізований, набагато поширений, обладнаний першокласним устаткуванням і став справжнім вогнищем передової радянської науки. Його професорсько-викладацький склад поповнився такими видатними вченими, як професори О. В. Нагорний, М. П. Барабашев, І. М. Буланкін, К. Д. Синельников, Є. С. Хотінський, Н. І. Ахїєзер, О. В. Погорелов, М. А. Ізмайлов, К. Н. Савич-Заблоцький і багато інших.

Нині Харківський державний університет має в своєму складі дев'ять факультетів: фізико-математичний, хімічний, геологічний, географічний, біологічний, економічний, історичний, філологічний та факультет іноземних мов. На цих факультетах працюють понад 60 кафедр.

Серед професорсько-викладацького складу університету тепер налічується 4 дійсні члени і 6 членів-кореспондентів Академії Наук УРСР, 5 заслужених діячів науки, 102 доценти і кандидати наук, близько 100 аспірантів. Такий висококваліфікований колектив ко-

лектив забезпечує і високий рівень викладання.

До складу університету входять також Астрономічна обсерваторія, 4 музеї, Ботанічний сад, Центральна наукова і учбові бібліотеки з величезним книжковим фондом.

Університет має власне видавництво і друкарню, що випускають «Вчені записки» факультетів, монографії і посібники з різних галузей науки.

Крім того, при університеті є власна їдальня і кілька добре обладнаних гуртожитків.

Всі факультети університету готують висококваліфіковані кадри різних профілів. Крім загально-теоретичних і спеціальних курсів, студенти вивчають курс марксизму-ленінізму, філософії, політичної економії, історії більшовицької партії і Радянської держави.

На багатьох кафедрах проводиться підготовка нових наукових кадрів через аспірантуру. В 1952—1953 учбовому році відбудеться набір до університету аспірантів таких спеціальностей: історія ВКП(б), філософія, політична економія, історія СРСР і УРСР, історія середніх віків, російська мова і література, українська мова і література, фізика, теоретична механіка, хімія, дарвінізм, фізична географія, геологія та ін.

Таким чином, у Харківському університеті створено всі необхідні умови для плідного навчання радянської молоді, для виховання високоосвічених спеціалістів різних галузей знання, добре озброєних марксистсько-ленінською наукою, провідників ідей партії Леніна — Сталіна, свідомих будівників комунізму.

Більшовицька партія, радянський уряд, особисто великий Сталін приділяють величезну увагу розвитку вищої школи, створенню найкращих умов для навчання студентів. Яскравим свідченням цього невтомого піклування про розвиток науки є урядова постанова про спорудження на майдані імені Ф. Дзержинського нової багатоповерхової будівлі для нашого університету. Своє 150-річчя Харківський державний університет святкуватиме в новому палаці науки, що за своїми масштабами і першокласним обладнанням буде другим у Радянському Союзі після Московського університету.

Університет добре підготовлений до нового набору студентів і найближчими днями починає приймання заяв від юнаків і дівчат, що закінчили середні школи і бажають здобути вищу освіту

Відмінними оцінками на екзаменах
відповімо на піклування Батьківщини,
більшовицької партії, великого Сталіна
про радянське студентство.

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ

Відповідали відмінно

Успішно пройшли іспити з економічної географії зарубіжних країн та СРСР на першому курсі відділення журналістики.

Студенти докладно розповідали про зростання міць Радянського Союзу, про його мирну політику, про величезну братерську допомогу країнам народної демократії.

З глибоким обуренням говорили першкурсники про хижацьку політику американо-англійських імперіалістів, про їх злочинну війну проти волелюбного народу Кореї.

Відповіді студентів Г. Демченко, В. Кошляк, Т. Журбицької та інших оцінено як відмінні.

В. КОТЛИЦЬКИЙ.

Без жодної трійки

Добре пройшли екзамен з діалектичного матеріалізму на четвертому курсі фізико-математичного факультету.

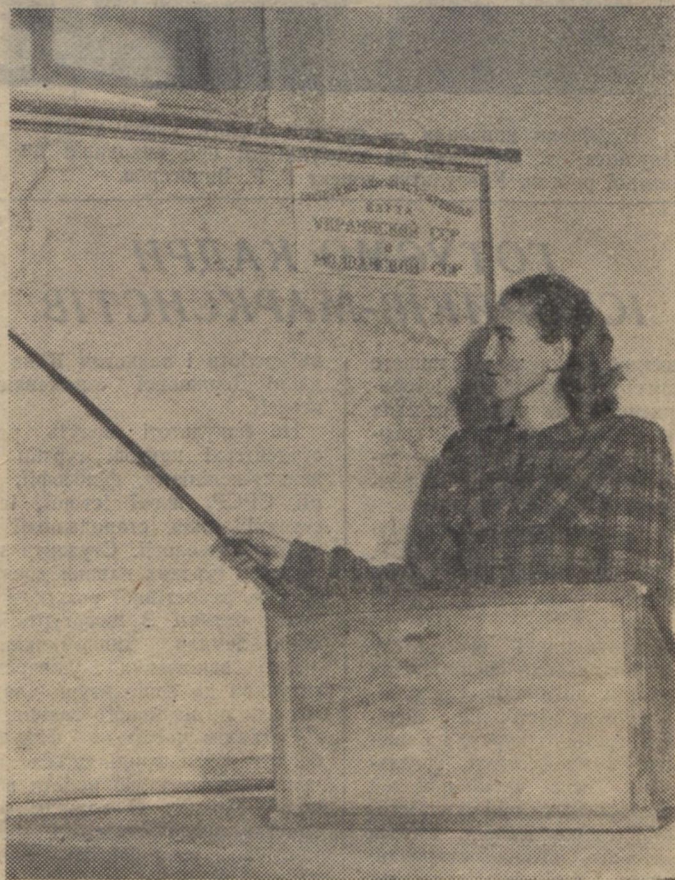
В групі теоретиків з 10 студентів семеро одержали оцінку «відмінно», інші відповіли на «добре».

З 20 студентів, що спеціалізуються з радіофізики, на «відмінно» склали екзамен 8 чоловік, а решта одержали оцінку «добре».

Всімьомо «п'ятірками» відзначені відповіді студентів з групи фізики твердого тіла. 9 студентів цієї ж групи мають оцінки «добре».

Найкраще — відповідали студенти-радіофізики тт. Малеев і Байвель, теоретики тт. Лозовський, Басс, Мінц, Азбель.

М. СКРЬБОВ.

Випускниця географічного факультету Ніна Гнатенко, яка з найвищою оцінкою захистила диплом на тему «Економіко-географічний нарис Верхньо-Хортицького району, Запорізької області».

Фото Г. ЗАЛЮБОВСЬКОГО.

Виправдують довір'я народу

На одному з поверхів хімічного факультету вивішено великий лозунг: «Здамо сесію на «добре» та «відмінно!». Ділом відповідають студенти на заклик партії — добре вчитися, виправдати довір'я народу.

Успішно пройшов екзамен з кристалографії у третьокурсників. У першій групі з 12 студентів 10 чоловік одержали відмінні оцінки. Особливо добре відповідали сту-

дентки тт. Волкова, Затучна, Ломакіна.

Успішно склали екзамен з цієї дисципліни студенти шостої групи, де на «відмінно» відповідали тт. Мельник, Рожавська та інші.

Випускники хімічного факультету прекрасно захистили свої дипломні роботи. З 18 студентів дванадцять одержали вищу оцінку. Серед них тт. Коробка, Назаренко, Воскобойнікова, Блінова.

В. КОВАЛЬ.

З ПОШТИ РЕКТОРА

Десятки листів надходять щодня в канцелярію університету на ім'я ректора І. М. Буланкіна. Пишуть учні десятих класів середніх шкіл, колишні студенти, що з якоїсь причини були змушені тимчасово припинити навчання, — всі, хто бажає одержати або продовжити освіту на якомусь факультеті.

Перед нами лист Раїси Саміло з Південно-Сахалінська.

«В цьому році, — пише дівчина, — я закінчую середню школу. Моя давня мрія —

стати радянським педагогом. Дуже люблю російську літературу і тому вирішила поступити на філологічний факультет Харківського університету. Прошу вислати програму вступних екзаменів і довідник, де повідомляється про умови прийому».

Бажання досконало вивчити англійську мову виявляє десятикласник Віктор Потлов з міста Пензи і розпитує про курс навчання на факультеті іноземних мов.

Алла Шило з Полтавської області має нахил до мате-

матичної науки і просить надіслати довідку про умови вступу на фізико-математичний факультет нашого університету.

У Свердловськ і Курськ, в Саратов і Суми, в Донбас і на Ставропольщині йдуть відповіді, що їх надсилає учбова частина університету на запити молодих громадян нашої країни, які бажають здобути вищу університетську освіту.

Потік листів більшає з кожним тижнем.

А. МЕЛЬНИЧЕНКО,
В. ЛИТВИНОВ.

Державний екзамен

Простора, світла аудиторія. За довгим столом, вкритим червоною скатертиною, прикрашеним букетами квітів, засідає комісія, що приймає державні екзамени з основ марксизму-ленінізму.

Студенти групи «А» п'ятого курсу російського відділення філологічного факультету П. Бессарабов, В. Бобровська, Г. Бахрушина, Л. Семенченко першими беруть картки. Уважно обмірковуючи зазначені в картці питання, починає відповідати відмінник Петро Бессарабов. Він розповідає про тактику більшовиків щодо Державної думи, про визначення Й. В. Сталіним причин другої світової війни, ґрунтовно висвітлює питання матеріалістичної філософії.

Почувається, що студент у стінах університету придбав глибокі знання марксистсько-ленінської теорії. Комісія одноставно ставить йому найвищу оцінку.

Відмінні оцінки одержали також 12 студентів з цієї групи — Г. Бахрушина, Л. Семенченко, Н. Гольденберг та інші.

Вся група сумлінно підготувалась до державного екзамену і показала ґрунтовні знання.

А. ФІЛІПЧУК.

Центральна наукова бібліотека при нашому університеті є однією з найстаріших бібліотек в нашій країні. Вона була заснована в 1805 році одночасно з заснуванням університету. Книжковий фонд її досягає мільйона томів і відзначається винятковим багатством.

Щороку ЦНБ поповнюється великою кількістю творів класиків марксизму-ленінізму, кращими зразками російської та української радянської літератури, літератури народів СРСР, різноманітними виданнями дореволюційної класичної літератури, а також творами письменників країн народної демократії і прогресивних зарубіжних письменників.

Визначне місце в комплектуванні займає наукова література за профілем університету. Старий дореволюційний фонд бібліотеки відзначається великою різноманітністю. Тут представлені книги всіх часів, починаючи з перших років книгодруку-

вання, різних народів, на багатьох мовах, а також багато рукописів.

В бібліотеці є 19 інкунабул (книги видання до 1500 року). Багато видань XVI—XVIII століть, серед яких є цінні книжки славнозвісних видавців — Альдів, Ельзевірів, Плантагенів та ін. Великий інтерес являють собою російські стародруковані книги. Багато книг Петровської епохи. В бібліотеці зберігається перша російська газета, яку видавав Петро I — «Ведомости Московские», «Арифметика» Магницького, «Российская грамматика» Ломоносова. Є ряд видань відомого російського видавця XVIII століття Новікова — «Живописец», «Трутень».

Велику цінність становить російський журнальний фонд бібліотеки — «Современник», заснований О. С. Пушкіним, «Отечественные записки», «Русская мысль»; «Жизнь», де друкувався В. І. Ленін під псевдонімом Ільїн, та багато інших журналів, в

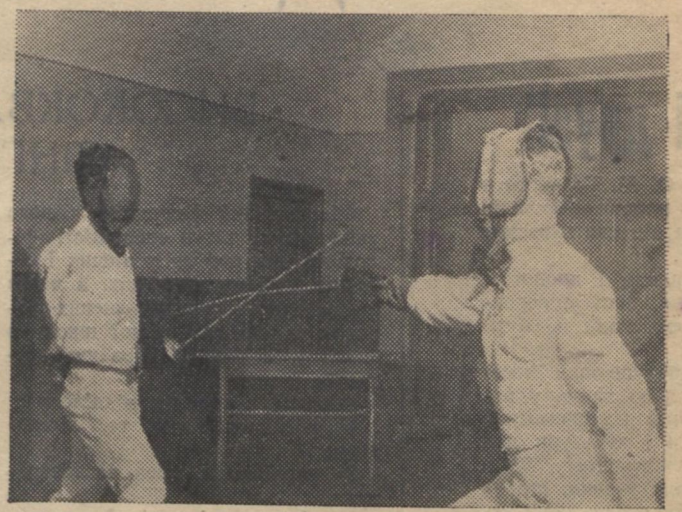
яких вперше побачили світові твори Пушкіна, Лермонтова, Некрасова, Белінського, Чехова, Горького, Франка, Лесі Українки та ін. Є в бібліотеці герценовські «Колокол» і «Полярная звезда», видання «Вольной русской типографии» в Лондоні. В бібліотеці зберігається перше німецьке видання «Капіталу» Карла Маркса 1867 р. та перший російський переклад його 1872 року.

В бібліотеці є два читальні зали — для студентів і для наукових працівників.

В Центральній науковій бібліотеці є довідкове бюро, де зібрані бібліографічні довідники, енциклопедії, словники. Тут читач може одержати бібліографічну довідку.

ЦНБ підтримує зв'язки з найбільшими бібліотеками Радянського Союзу, звідки через міжбібліотечний абонемент читач може одержувати книги, яких немає у фондах нашої бібліотеки.

В. МАЗМАНЬЦЬ,
учений секретар Центральної наукової бібліотеки університету.

Багато уваги приділяється в університеті спортивному вихованню студентів. Кафедра фізичного виховання і спорту, а також базова рада добровільного спортивного товариства «Наука» організували систематичну роботу 14 спортивних секцій.

Наші спортивні команди беруть участь у змаганнях на першість вузів і добровільних товариств міста. Волейбольна жіноча команда завоювала кубок Обласної ради добровільного спортивного то-

вариства «Наука». Баскетбольна чоловіча команда виїхала переможцем у змаганнях на кубок Всесоюзної центральної ради професійних спілок Харківської зони.

У спортивному колективі університету нині налічується 30 першорозрядників, 100 другорозрядників; близько 1000 чоловік мають третій розряд з різних видів спорту.

На фото: тренування студенток-фехтувальниць у спортивному залі університету.

Редактор В. ХОЛОДКОВ.

В комсомольській сім'ї

— Ну як? — звертається Борис Пясецький до Івана Кривоніса, який шойно вийшов з аудиторії.

— Все гаразд, — сяючи відповідає Іван.

Комсорг групи Борис Пясецький вже давно склав залік, але йому хотілося знати, як відповідало інше, і тому він не поспішав додому. Відповідь Івана нагадала йому перші місяці навчання в університеті.

В групу прийшов учасник Великої Вітчизняної війни Іван Кривоніс. У хлопця був великий розрив у навчанні, і це давалося взяти. Але комсомольці оточили Івана товариським піклуванням, допомогли відновити в пам'яті забуте. І Кривоніс почав дедалі краще вчитись. Тепер він разом із своїми друзями успішно складає заліки, і комсомові особливо приємно чути від нього — «все гаразд».

Добре склали заліки студенти першого курсу групи «В» фізико-математичного факультету. Успіхи не прийшли самі собою: студенти наполегливо працювали протягом року. І тепер, під час екзаменаційної сесії, вони показують, наскільки глибоко засвоїли учбовий матеріал, яких практичних навиків набули, готуючись до майбутньої почесної і відповідальної роботи радянського педагога.

На початку учбового року першокурсники не знали як слід системи навчання у вузі, не вміли правильно планувати свій робочий день, а тому майже весь час просиджували за книгами, конспектами. Цінні поради дали їм старшокурсники.

Минали дні. Студенти групи «В» добре ознайомилися один з одним. У навчанні, в громадській роботі міцніла студентська дружба.

У жовтні на комсомольських зборах групи був обраний групоргом Борис Пясецький. Він повсякденно піклується про комсомольців. Коли хтось не підготувався до семінарських занять, вчасно не склав колоквиуму, — це одразу ставало предметом обговорення на зборах групи. Гостра, принципова критика допомогла підтягнутись Володимирові Клименко.

Відстаючих не тільки критикували, а й по-діловому допомагали їм. Студенти, які відставали в навчанні, повсякденно одержували допомогу від передовиків навчання — Віктора Змія, Бориса Пясецького, Раїси Рекової та інших. Студентська дружба великою мірою сприяла виправленню хиб, які спостерігалися на початку учбового року.

В групі створився міцний актив. Комсорг та активісти повсякденно вникають в життя колективу. Активісти старанно готувались до комсомольсько-молодіжних годин, комсомольських зборів. Перша комсомольсько-молодіжна година, присвячена науковій темі з фізики, пройшла невдало. Першокурсники тоді ще не мали досвіду проведення таких годин. За те інші години пройшли добре, при активній участі студентів.

Змістовну доповідь зробив Максим Савченко про теорію Шмідта у космогонії. Великий інтерес викликала серед студентів комсомоль-

сько-молодіжна година, присвячена досягненням радянської медицини. Жваво пройшов диспут про дружбу студентів при спільному обговоренні книг «Студенти Ю. Трифонов» і «Торжество життя» М. Дашкієва. Першокурсники на диспуті піддали критиці деяких своїх товаришів, які на початку навчального року не потовариському ставились до своїх однокурсників.

Однією з найважливіших форм ідейно-політичного виховання студентів є політгодини. Цікаві, змістовні доповіді на політгодинах зробили тт. Шраменко і Клименко. Студенти Рекова, Скибенко, Змії докладно розповіли на одній з політгодин про великого пролетарського письменника О. М. Горького як борця за мир і демократію.

Наполегливо оволодіваючи знаннями, першокурсники беруть активну участь в громадському житті. Студенти робили цікаві екскурсії до музею, влаштовували колективні відвідування театрів. Чимало студентів займаються спортом, відвідують заняття спортивних секцій. Теоретичні конференції, які проводилися в групі, екскурсії, обговорення художніх творів, театральних вистав — все це сприяло поглибленню знань, розширенню кругозору, виховувало почуття колективізму і дружби.

Гарячі дні зараз у першокурсників. Вони успішно склали заліки і готуються до екзаменів, використовують всі можливості для того, щоб якнайкраще завершити весняну екзаменаційну сесію.

С. ШЛЯХОВА.

УМОВИ ПРИЙОМУ

до Харківського державного університету імені О. М. Горького

Харківський державний університет імені О. М. Горького, що входить до системи Міністерства вищої освіти СРСР, готує висококваліфікованих педагогів для вищих і середніх учбових закладів, наукових працівників для науково-дослідних інститутів, а також високоосвічених спеціалістів для народного господарства і культурних закладів.

Особи, які найбільш успішно закінчили курс навчання, залишаються при університеті й через аспірантуру готуються до наукової діяльності.

ДО СКЛАДУ УНІВЕРСИТЕТУ ВХОДЯТЬ ФАКУЛЬТЕТИ:
Фізико-математичний (з фізичним і математичним відділеннями), хімічний, геологічний, географічний, біологічний, філологічний (з відділеннями: російським і українським), історичний, економічний і факультет іноземних мов (з відділеннями: англійським, французьким і німецьким).

Науково-дослідні інститути: хімії та біології. Науково-дослідні установи: Астрономічна обсерваторія; Гідробіологічна станція; Центральна наукова бібліотека; Ботанічний сад; музей — Мінералогічний, Геологічний, Зоологічний і Стародавньої історії.

СТРОК НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ — 5 РОКІВ.

Студенти університету забезпечуються гуртожитком і стипендією на загальних підставах; при університеті є добре обладнані їдальні.

ПРИЙОМ ЗАЯВ: З 20 ЧЕРВНЯ ПО 31 ЛИПНЯ 1952 РОКУ.

Заяви подавати на ім'я ректора університету, вказавши обраний факультет. До заяви необхідно додати: атестат зрілості (в оригіналі), докладну автобіографію (у двох примірниках), три фотокартки (розміром 3x4), довідку про стан здоров'я, паспорт (пред'являється особисто), для заочників — ще довідку з місця роботи.

Вступні іспити (за програмою середньої школи) будуть проводитися з 1 по 20 серпня 1952 року з таких предметів для тих, хто поступає на:

Фізико-математичний, геологічний і хімічний факультети: математика (письмово й усно), фізика, хімія, російська мова (письмово й усно) і російська література, українська мова (письмово й усно), іноземна мова.

Біологічний факультет: фізика, хімія, російська мова (письмово й усно), російська література, українська мова (письмово й усно), іноземна мова.

Філологічний, іноземних мов, історичний і географічний факультети: історія народів СРСР, географія, російська мова (письмово й усно) і російська література, українська мова (письмово й усно), іноземна мова.

Випускники середньої школи, які не вивчали української мови, одержують відстрочку в складанні екзамену з цього предмету на один рік (до закінчення першого року навчання).

НА ЧАС ВСТУПНИХ ЕКЗАМЕНІВ ІНОГОРОДНІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬСЯ ГУРТОЖИТКОМ.

Особи, що закінчили середню школу з **ЗОЛОТОЮ** або з **СРІБНОЮ МЕДАЛЛЮ**, приймаються без вступних іспитів. В липні 1952 року на допомогу випускникам середніх шкіл, які готуються до вступних іспитів в університет, будуть організовані консультації.

Особи, які закінчили університет, одержують диплом і нагрудний знак, встановлений Урядом СРСР.

При університеті є Заочне відділення з факультетами: історичним, філологічним (з відділеннями російським та українським), географічним, математичним і економічним.

СТРОК НАВЧАННЯ НА ЗАОЧНОМУ ВІДДІЛЕННІ — 6 РОКІВ.

Адрес університету: Харків, Університетська вул., № 16, телефон № 3-34-25.